

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 54/08-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. januára 2008 predbežne prerokoval sťažnosť súdneho exekútora Ing. Mgr. K. M., K., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 1 CoE 33/2007-28 z 28. augusta 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. Mgr. K. M. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. novembra 2007 faxom a 29. novembra 2007 poštou doručená sťažnosť súdneho exekútora Ing. Mgr. K. M., K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 CoE 33/2007-28 z 28. augusta 2007.

Zo sťažnosti vyplýva, že 17. januára 2007 podal sťažovateľ Okresnému súdu Košice – okolie (ďalej len „okresný súd“) vyčíslenie trov exekúcie. Okresný súd uznesením sp. zn. 0 Er 653/2002 z 25. januára 2007 exekúciu zastavil a oprávnenému uložil povinnosť zaplatiť súdnemu exekútorovi (sťažovateľovi) trovy exekúcie v sume 1 745 Sk. Dňa 6. februára 2007 podal proti tomuto uzneseniu sťažovateľ odvolanie. Dňa 2. októbra 2007 bolo sťažovateľovi doručené uznesenie krajského súdu č. k. 1 CoE 33/2007-28 z 28. augusta 2007, ktorým potvrdil uznesenie okresného súdu vo výroku o trovách exekúcie a účastníkom právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Sťažovateľ odvolávajúc sa na čl. 6 ods. 1 dohovoru, čl. 20 ods. 1 a 3 a čl. 46 ods. 1 ústavy, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášku Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov v znení neskorších predpisov vo svojej sťažnosti uvádza:

«Z citovaných ustanovení právnych predpisov a skutkových okolností (...) vyplýva, že uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1 CoE 33/2007 zo dňa 28. 8. 2007 došlo k porušeniu práva sťažovateľa

- na prejednanie veci zákonom ustanoveným spôsobom podľa článku 46 ods. 1 Ústavy,*
- na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 Dohovoru,*
- práva na ochranu vlastníckeho práva podľa článku 20 ods. 1 a na ochranu pred vyvlastnením podľa článku 20 ods. 3 Ústavy SR. (...)*

Uznesenie Krajského súdu v Košiciach ako odvolacieho súdu potvrdilo rozhodnutie okresného súdu, ktorým tento nepriznal odmenu súdnemu exekútorovi v súlade s vyčíslením trov exekúcie.

Súd môže preskúmať vyčíslenie trov exekúcie a nepriznať exekútorovi trovy exekúcie účelne vynaložené.

V predmetnej veci však nie je spornou otázka, či úkony uvedené vo vyčíslení trov

súdneho exekútora boli účelne vynaložené, ale v tom, či možno podľa ustanovenia § 14 ods. 1 písm. a) za počet hodín účelne vynaložených na exekúciu považovať súčet všetkých účelne vynaložených hodín, bez ohľadu na skutočnosť, že exekučná činnosť bola vykonávaná v rôznych dňoch. Sťažovateľ je toho názoru, že súd je orgánom, ktorý je oprávnený vykladať a aplikovať zákon, ale toto jeho právo podlieha určitým obmedzeniam, spočívajúcim v tom, že výklad a aplikácia zákonov musí byť v súlade s ich obsahom, zmyslom a cieľom. V predmetnej veci Krajský súd v Košiciach pokiaľ potvrdil rozhodnutie súdu I. stupňa, konal v rozpore s obsahom, zmyslom a účelom zákona č. 233/1995 Z. z., jeho ustanovenia § 196, Vyhlášky č. 288/1995 Z. z., jej ustanovenia § 14.

Rovnaký názor, teda, že sčítavanie časov jednotlivých úkonov pri priznávaní trov exekúcie exekútorovi je v rozpore s ustanoveniami Zákona č. 233/1995 Z. z. a Vyhlášky č. 288/1995 Z. z. zaujal aj Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí 2 MCdo 16/2005.

Aj Krajský súd v Košiciach vo svojom uznesení sp. zn. 5 CoE 74/2006-41 zo dňa 30. 3. 2007, ktorým zmenil uznesenie prvostupňového súdu, práve na odvolanie exekútora, namietajúce okrem iného nesprávny postup súdu I. stupňa pri sčítavaní časov vynaložených potrebných na jednotlivé úkony exekučnej činnosti uviedol:

„Z citovaného § 14 ods. 2 prvá vety vyhlášky možno jeho jazykovým (gramatickým) výkladom vyvodit', že odmena patri exekútorovi aj vtedy, ak úkon exekučnej činnosti netrval celú hodinu, že odmena sa určuje za jednotlivé úkony upretá sčítanie času trvania jednotlivých úkonov exekučnej činnosti nepresahujúcich jednu hodinu je v rozpore s týmto ustanovením.“

Rovnako Krajský súd v Košiciach v uznesení sp. zn. 2 CoE 113/2006 zo dňa 23. 3. 2007 uviedol:

„Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom súdu I. stupňa, že súdny exekútor nemá nárok na náhradu základnej hodinovej sadzby za každý úkon exekučnej činnosti, ale za celkový čas účelne vynaložený na jednotlivé úkony exekučnej činnosti uvedené v časovej špecifikácii. Podľa názoru odvolacieho súdu z citovaného ustanovenia § 14 ods. 2 veta prvá Vyhlášky č. 288/1995 Z. z. možno jeho jazykovým (gramatickým) výkladom vyvodit', že odmena patri exekútorovi aj vtedy, ak úkon exekučnej činnosti netrval celú hodinu. Odmena súdneho exekútora sa určuje za jednotlivé úkony a preto sčítame času trvania jednotlivých úkonov exekučnej činnosti nepresahujúcich jednu hodinu, je v rozpore s týmto

ustanovením.“

Ako vyplýva z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 MCdo 16/2005 zo dňa 28. 4. 2006:

„Podľa dovolacieho súdu, z ostatne citovanej právnej normy možno jej jazykovým (gramatickým) výkladom vyvodiť iba to, že základná hodinová sadzba odmeny exekútora je 200 Sk za každú, hoci aj začatú hodinu úkonu exekučnej činnosti. Táto odmena patri exekútorovi aj vtedy, ak úkon exekučnej činnosti netrval celú hodinu. Odmena súdneho exekútora sa určuje za jednotlivé úkony; sčítanie času trvania jednotlivých úkonov exekučnej činnosti nepresahujúcich jednu hodinu, je v rozpore s citovanými právnymi normami.“

Rozhodnutie odvolacieho súdu, teda Krajského súdu v Košiciach je teda zjavne arbitrárne, účinok jeho interpretácie a aplikácie právnych predpisov je nezlučiteľný so základnými právami zaručenými sťažovateľovi Ústavou SR.

K porušeniu práva na ochranu vlastníckeho práva podľa článku 20 ods. 1 a na ochranu pred vyvlastnením podľa článku 20 ods. 3 ústavy:

Ako vyplýva z citovaných ustanovení exekučného poriadku exekútor, ktorému bol doručený návrh na začatie exekúcie, je povinný exekúciu vykonať. Exekútor postupuje v exekúcii tak, aby vymáhaný nárok bol uspokojený, Exekútorovi patri za výkon exekučnej činnosti odmena (§ 196 Exekučného poriadku).

Je nesporné, že sťažovateľ, súdny exekútor, vykonáva! v exekučnom konaní od podania návrhu exekučnú činnosť. V priebehu exekúcie teda vznikli trovy exekúcie dvojakého druhu, a to odmena súdneho exekútora a hotové výdavky.

Odmena súdneho exekútora pozostáva z hodinovej odmeny za výkon exekučnej činnosti, ktorú exekútor vykonal a ktorá smerovala k vymoženiu pohľadávky oprávnenej. Všetky tieto úkony boli účelné a v prospech oprávnenej a sťažovateľ ich v návrhu na zastavenie exekúcie špecifikoval.

Sťažovateľ považuje za potrebné uviesť, že v predmetnej veci sa oprávnený v čase podania návrhu na začatie exekúcie, mohol rozhodnúť, či na nútený výkon vykonateľného rozhodnutia využije súdny výkon rozhodnutia alebo podá návrh na exekúciu. V prvom prípade by oprávnený znášal veľmi nízke náklady (súdny poplatok 2%) ale musel by rátať s možnosťou veľmi nízkej efektívnosti takéhoto výkonu. Oprávnený sa rozhodol podať návrh

na exekúciu, pričom mu mohlo a malo byť zrejmé, že vzhľadom na to, že činnosť exekútora je činnosťou za ktorú patrí odmena, je možný aj taký výsledok konania, že túto odmenu bude musieť zaplatiť on sám. Sťažovateľ nie je a ani nebol súčasťou súkromnoprávných vzťahov medzi oprávneným a povinným a preto neexistuje dôvod, pre ktorý by mal znášať riziká z týchto vzťahov vznikajúce. Ak súd rozhodol inak to rozhodnutia je v rozpore so sťažovateľom uvádzaným práv.»

Sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 3 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu č. k. 1 CoE 33/2007-28 z 28. augusta 2007 s tým, aby bolo predmetné uznesenie zrušené a vec vrátená krajskému súdu na ďalšie konanie a aby sa krajskému súdu zabránilo pokračovať v porušovaní práv sťažovateľa. Napokon požaduje, aby krajský súd nahradil sťažovateľovi všetky trovy konania.

Z uznesenia krajského súdu č. k. 1 CoE 33/2007-28 z 28. augusta 2007 vyplýva nasledovné:

«Napadnutým uznesením súd exekúciu zastavil a oprávneného zaviazal nahradiť súdnemu exekútorovi Ing. Mgr. K. M. trovy exekúcie v sume 1.745,- Sk do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

Uznesenie odôvodnil súd prvého stupňa tým, že oprávnený podal dňa 8. 3. 2002 návrh na vykonanie exekúcie a exekučným súdom bol poverený vykonaním exekúcie súdny exekútor Ing. Mgr. K. M. na vymoženie sume 112.446,- Sk. Konštatoval, že z výpisu z obchodného registra zistil, že povinný bol vymazaný z obchodného registra dňa 19. 9. 2006 z dôvodu zrušenia bez likvidácie na základe uznesenia Krajského súdu v Košiciach zo dňa 29. 6. 2006 č. k. 3K 96/2005 o zamietnutí návrhu na vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka pre nedostatok majetku. Na základe toho v zmysle ust. § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku exekúciu zastavil z dôvodu, že táto bola vyhlásená za neprípustnú pretože je tu iný dôvod pre ktorú exekúciu nemožno vykonať.

Rozhodnutie o trovách exekúcie založil na ust. § 203 ods. 1 Exekučného poriadku s poukazom na to, že v danom prípade bola exekúcia zastavená z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie. Za takejto situácie znáša trovy oprávnený.

Pri vyčíslovaní výšky trov vychádzal z exekútorom vyšpecifikovanej odmeny ako aj náhrady hotových výdavkov. Uplatnenú odmenu za jednotlivé úkony spočítal a takto vyčíslil celkovú dĺžku účelne vynaložených nákladov v rozsahu 300 minút, teda 5 hodín a z tohto titulu exekútorovi priznal odmenu vo výške 1000,- Sk v ostávajúcej časti bola priznaná odmena ako je náhrada hotových výdavkov v súlade so špecifikáciou súdnym exekútorom a to v celkovej výške 1.745,- Sk.

Proti uzneseniu podal včas odvolanie súdny exekútor Ing. Mgr. K. M. Tento žiadal napadnuté uznesenie zmeniť vo výroku o trovách exekúcie a tieto mu priznať v ním vyšpecifikovanej uplatnenej výške 2.816,- Sk. V odvolaní poukázal na to, že v rozhodnutí súdu došlo k nesprávnemu uplatneniu vyhlášky č. 288/1995 Z. z. v dôsledku čoho došlo k jeho poškodeniu. Poukázal na to, že vyhotovil a súdu predložil časovú špecifikáciu jednotlivých úkonov exekučnej činnosti tak ako mu to ukladá vykonávací predpis a to podľa počtu hodín účelne vynaložených na exekúciu a to v rozsahu 200,- Sk za každú aj začatú hodinu. Poukázal v tomto smere teda na to, že nemusí ísť o celú hodinu postačuje jej začatie. V priebehu exekúcie bolo účelne vynaložených 9 aj začatých hodín exekučnej činnosti čo vyplýva jednak zo špecifikácie a čo je možné poveriť obsahom exekučného spisu. Poukázal na to, že jednotlivé úkony boli vykonávané a realizované v rôzne dni a teda ide vždy o novú aj začatú hodinu. Preto mu nie je zrejmé na základe akého právneho podkladu súd priznal súdnemu exekútorovi odmenu len za 5 začatých hodín exekučnej činnosti. Má za to, že postup aký vykonal súd prvého stupňa nevyplýva zo žiadneho ustanovenia vyhlášky naopak má za to, že ustanovením § 14 ods. 2 vyhlášky je kogentne ustanovené, že odmena patrí súdnemu exekútorovi za každú aj začatú hodinu exekučnej činnosti.

Uznesenie súdu prvého stupňa bolo vydané vyšším súdnym úradníkom a preto odvolací súd skúmal účinky odvolania súdneho exekútora proti tomuto rozhodnutiu v súlade s ust. § 374 ods. 3 O. s. p. v znení účinnom od 1. 10. 2004 do 30. 6. 2007 a na základe toho dospel k záveru, že pokiaľ vec odvolaciemu súdu predložila sudkyňa Mgr. N. K. táto zjavne nemala v úmysle vyhovieť v celom rozsahu odvolaniu proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka.

Na základe toho odvolací súd preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutom výroku o trovách exekúcie podľa § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 214 ods. 2 písm. c) O. s. p. a na základe toho

dospel k záveru, že odvolanie súdneho exekútora nie je dôvodné.

Rozhodovanie o trovách exekúcie v danom prípade nie je rozhodnutím podľa O. s. p., ale vyplýva zo špeciálneho ustanovenia § 203 ods. 2 Exekučného poriadku v znení platnom v čase rozhodovania prvostupňového súdu. Podľa tohto ustanovenia súd mohol uložiť oprávnenému nahradiť trovy exekúcie z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie. Podľa ust. § 196 Exekučného poriadku za výkon exekučnej činnosti podľa tohto zákona exekútorovi patrí odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času, pričom pre vyčíslenie týchto trov platí vyhláška č. 228/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov. Pre prípad zastavenia exekúcie patrí súdnemu exekútorovi odmena podľa tretieho oddielu tejto vyhlášky a určuje sa a) podľa počtu hodín účelne vynaložených na exekúciu, b) paušálnou sumou za jednotlivé úkony exekučnej činnosti (§ 14 ods. 1), pričom základná hodinová sadzba podľa odseku 1 písm. a) je 200,- Sk za každú aj začatú hodinu a súdny exekútor je povinný vyhotoviť časovú špecifikáciu jednotlivých úkonov exekučnej činnosti (§ 14 ods. 2 vyhlášky).

Pokiaľ exekútor vo svojej špecifikácii uplatnil plnú hodinovú sadzbu 200,- Sk za každý jednotlivý úkon vykonaný v predmetnom exekučnom konaní má odvolací súd za to, že tento postup nezodpovedá textu vyhlášky; ustanovenie § 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky totiž nehovorí o odmene za jednotlivé úkony (ako pri písmene b), ale o určení odmeny „podľa počtu hodín účelne vynaložených na exekúciu“ t. j. čas venovaný tomuto exekučnému konaniu ako celku. Preto pokiaľ okresný súd pre účely časovej odmeny podľa § 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky zrátal časy jednotlivých vykonaných úkonov, odvolací súd považoval tento postup za správny, neodporuje mu ani úprava uvedená v odseku 2 tohto ustanovenia; časová špecifikácia jednotlivých úkonov v zmysle tohto ustanovenia aj podľa názoru odvolacieho súdu potrebná práve pre to, aby bolo možné posúdiť účelnosť času vynaloženého na exekúciu podľa toho v akom čase boli jednotlivé úkony exekučnej činnosti v predmetnej exekúcii vykonané. Ak súčet časov jednotlivých úkonov predstavoval 5 hodín a okresný súd priznal exekútorovi z tohto titulu odmenu len 1000,- Sk postupoval v súlade s prvou vetou ust. § 14 ods. 2 vyhlášky a z tohto dôvodu je odvolacia námietka súdneho exekútora nedôvodná.

Z týchto dôvodov odvolací súd uznesenie okresného súdu vo výroku o trovách exekúcie podľa § 219 O. s. p. potvrdil.»

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu tento nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06, I. ÚS 88/07).

V súvislosti s namietaným porušením základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je zrejmé, že rozhodnutie o opravnom prostriedku je meritórnej povahy a z odôvodnenia napadnutého uznesenia nevyplýva, že by bolo svojvoľné a arbitrárne. Naopak, krajský súd podrobne analyzoval rozhodnutie okresného súdu a podrobne odôvodnil svoje rozhodnutie, ktorým uznesenie okresného súdu č. k. 0 Er 653/2002-19 z 25. januára 2007 potvrdil. Sťažnosť je preto v tejto časti zjavne neopodstatnená.

Časť sťažnosti, ktorá sa týka namietaného porušenia základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy, sťažovateľ nezdôvodňuje, namieta len nesprávny výklad a použitie príslušných právnych predpisov a právny názor na výpočet trov exekúcie okresného súdu a následne aj krajského súdu, z čoho možno vyvodiť namietané porušenie uvedených článkov ústavy.

Keďže odôvodnenie rozhodnutia napriek nesúhlasu sťažovateľa s právnym názorom krajského súdu ústavný súd nepovažuje ani za svojvoľné, ani arbitrárne, nemohlo preto

rozhodnutím krajského súdu dôjsť k sťažovateľom namietanému porušeniu čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy. Preto ústavný súd aj túto časť sťažnosti odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. januára 2008